

“ขนยาว” ชื่อแมงบุงล้านนา พะญาการนำมา

เปรียบเทียบนิสัยคน

คนเราต่างจิตต่างใจ ต่างมีนิสัยแตกต่างกัน บางคนนิสัยดี บางคนนิสัยไม่ดี บางคนชอบโอ้อวดสรรพคุณของตนเอง แต่หากคุณความดีแท้ๆ จริงๆ ไม่ได้ ผู้คนล้านนาก็เรียกเปรียบเทียบเปรยคนประเภทนี้ว่า แมงบุงขนยาว

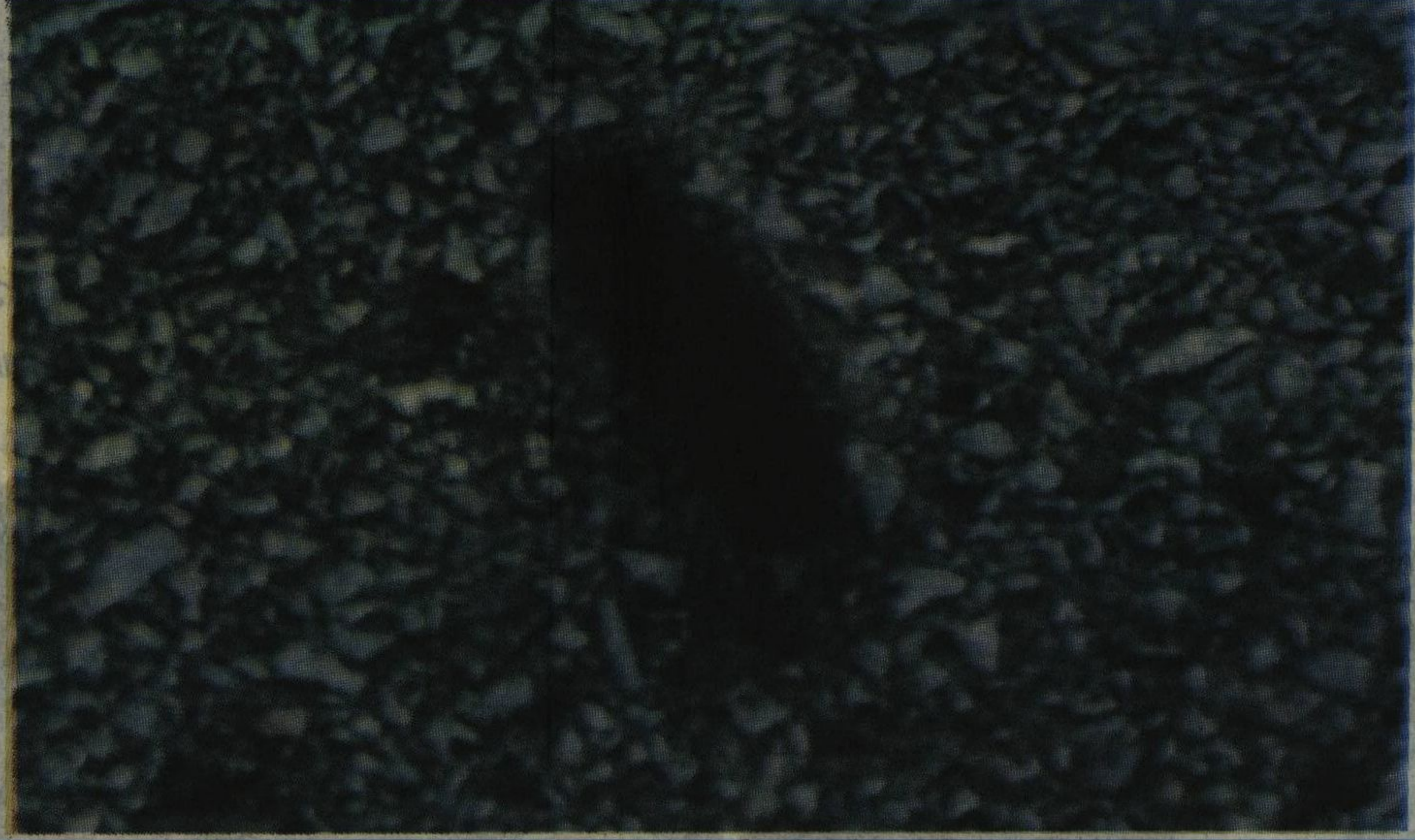
ผู้คนในหมู่บ้านพากันเรียกอ้ายสู่ม มีคำแถมท้ายว่า อ้ายสู่มแมงบุง เวลามันเมา เหล้าขึ้นมาเมื่อใด มันจะส่งเสียงโห่หิ้ว ทำทนายผู้คนไปตามถนนหนทาง ตรอกซอกซอยภายในหมู่บ้าน เสียงทำทนายผสมกับท่าทางการดื่บมะผาบลายเจิง(เชิง) ช่างกวนตาควนใจชาวบ้านทั่วไป

พ่ออู๋ใจ เป็นพ่อครูเจิงที่เก่งกาจ ภายในหมู่บ้านกล่าวว่า “คนอย่างอ้ายสู่ม มันเป็นคนแมงบุงขนยาว มันทำเสียงดัง แต่เอาจริงเจิง(เชิง) ชกต่อยมันไม่เท่าไร

เอาแค่แม่ไม้เดียวมันก็แพ้แล้ว”
คำว่า แมงบุง หรือแมงบุง ทุกคนคงรู้จักสัตว์ตัวเล็กๆ ชนิดนี้มีรูปลักษณะหลายๆแบบ บ้างตัวสั้น บ้างตัวยาว บางตัวขนสั้น แข็งมีพิษร้ายแรง หากใครเผลอไปแตะ จะทำให้ผิวหนังเกิดการบวมพอง อักเสบ เจ็บปวดไปหลายๆ วัน แต่แมงบุงบางตัวขนยาวอาจมีพิษน้อย หรืออาจไม่มีพิษ แต่อวดชูชน ให้ผู้ที่พบเห็นเกรงกลัว

อย่างไรก็ตาม แมงบุงบางชนิดมีทั้งขนยาวและมีพิษร้ายแรง เหมือนคนบางคน ที่เก่งจริง มีความรู้จริง คนประเภทนี้เองที่ทำให้เกิดความเคารพ เกรงกลัว ขณะเดียวกัน ผู้คนจะยกย่องในคุณสมบัติส่วนตัวของเขา

การสังเกตสิ่งแวดล้อมแล้วนำมาเปรียบเทียบกับนิสัยคน ทำให้เห็นความเหมือน ความคล้าย ความแตกต่างทั้งคุณลักษณะของคน คุณลักษณะของสัตว์แมลงต่างๆ เกิดเป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดคุณค่าในการดำรงชีวิตประจำวัน

ขณะเดียวกัน เป็นตัวอย่างทั้งทางที่ดีและไม่ดี ให้เราได้พิจารณา นำไปปฏิบัติ หากเราอยากเป็นคนดี ต้องทำความดีพร้อมกับไม่ต้องโอ้อวดคุณสมบัติของตนเอง แต่หากสิ่งใดเป็นสิ่งที่ไม่ดี เราต้องงดเว้น ไม่ปฏิบัติให้เป็นที่รำคาญแก่สายตาผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ทำให้สังคมวุ่นวาย นำเสียดาย ที่เด็กๆ เยาวชนใน

ปัจจุบันส่วนใหญ่เมื่อได้ยินคำว่า แมงบุงขนยาวแล้วไม่ทราบที่มีความหมายอย่างไร แต่กลับรับรู้ความหมายของคำต่างถิ่นต่างชาติได้ดีกว่า

แมงบุงขนยาว ตัวอย่างคำเปรียบเทียบที่มีคุณค่า แสดงให้เห็นถึงพะญา-ปัญญาคนล้านนา และสะท้อนให้เห็นถึงความเริ่มหดหายเสื่อมสูญทางวัฒนธรรมคำพูดที่เริ่มเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา.

แหล่งข้อมูล
สัมภาษณ์พ่ออู๋ใจ อายุ 74 ปี จำนวน 1 คน
ภาพแมงบุงขนยาวป่า อ.ลอง จ.แพร่
โดย นิคม พรหมมาแพทย์

★ **แมงบุงขนยาว ที่ผู้คนล้านนา นำมาเปรียบเทียบกับนิสัยคน.**